

Kanta-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelma 2014

Toimenpideohjelman toteutumisen seuranta

Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa toimenpiteet on jaettu alustavasti kolmeen kiireellisyysluokkaan:

- kiireellisyysluokka I, vuosina 2014-15 käynnistettävät toimenpiteet
- kiireellisyysluokka II, vuosina 2016-2019 käynnistettävät toimenpiteet sekä
- kiireellisyysluokka III, vuoden 2019 jälkeen käynnistettävät toimenpiteet.

Ajoitussarakkeessa on maininta, jos toimenpide on erikseen mainittu liikennejärjestelmäsuunnitelman pohjalta laaditussa aiesopimuksessa Kanta-Hämeen maakunnan liikennejärjestelmän kehittämisestä vuosina 2014-2019.

MALPE-YHTEISTYÖ JA UUDET TOIMINTAMALLIT				
Maakunnallisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen sekä Uudenmaan yhteistoiminta-alueen nykyisen yhteistyön jatkaminen (liikenne- ja maankäyttöasioiden käsittely johtoryhmässä ja aluesuunnitteluryhmässä)	jatkuva	Liitto		
HHT-kehityskäytävän liikenteen ja maankäytön asioiden käsittelyn sisällyttäminen osaksi HHT-yhteistyöverkoston toimintaa	I Aiesop: 2014	Liitto	<ul style="list-style-type: none"> - Kasvusopimuksen laatimisesta koko HHT-vyöhykkeelle neuvotellaan parhaillaan - Suomen kasvukäytävä -verkosto mukana 23 yrityksen ja organisaation yhteistyössä, jonka tavoitteena on luoda Suomeen maailman ensimmäinen liikenteen palveluoperaattori (vetäjänä ITS Finland ry.) - LVM valmistelee sähköisesti välitetyt kuljetuspalvelut -kokeilulakia ja sen puitteissa erilaisia alueellisia kokeiluja. Kanta-Häme on kiinnostunut osallistumaan kokeiluun yhdessä Pirkanmaan ja HHT-vyöhykkeen kanssa. 	
Maakunnallisen liikennejärjestelmäryhmän toiminnan käynnistäminen ja aktiivinen toiminta	I Aiesop: 2014	Liitto	Ryhmä nimetty ja toiminta suunniteltu, ensimmäinen kokous oli keväällä 2015	Toiminta jatkuu erillisen suunnitelman mukaisesti: valmistellut kokoukset keväällä ja syksyllä, lisäksi teemakokouksia tarpeen mukaan

Liikennejärjestelmää koskevan asiakas- ja sitouttavan päätöksentekijävuorovaikutuksen organisointi	I	Liitto		Lj-asiat tiedoksi maakuntahallitukseen kahdesti vuodessa (päättäjät) Muu vuorovaikutus harkitaan maakunnan jatkuvan lj-työn yhteydessä
Vuosittaisen maakunnallisen liikennefoorumin järjestäminen	I	Liitto		Tarve ja aiheet harkitaan maakunnan jatkuvan lj-työn yhteydessä Syksyllä 2015 laajennetun lj-työryhmän teemakokous liikenneturvallisuudesta ja joukkoliikenteestä
Seudullisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Seudullisten liikenne(turvallisuus)työryhmien toiminnan käynnistäminen ja valmisteluvoiman hankkiminen ostopalveluna, vastuun laajentaminen liikenneasioihin kokonaisuutena, ryhmien hyödyntäminen eri hallintokuntien liikenneasioita yhteisesti käsittelevänä ryhmänä	I	ELY, kunnat, liitto	Seudullinen liikenneturvallisuusryhmä (viisaan liikkumisen ryhmä) on Forssan ja R:mäen-Hyvinkään seuduilla. Poikkiallisia kuntatason ryhmiä useissa kunnissa. Seudullisen liikenneturvallisuustoimijan palveluita on hankittu kuntien avuksi Forssan ja Riihimäen seuduilla. <i>(Seutasolla myös joukkoliikennetyöryhmät, jatkossa henkilöliikennetyöryhmät)</i>	Organisointiehdotus: - litu-seuranta, linjaukset ja toimintateemojen valinta maakunnan lj-ryhmässä (teemakokous ml. poliisi ja Liikenneturva), valmisteluvastuu ELY - seudulliset litu-ryhmät ja niiden tehtäväkenttä seutujen oman harkinnan mukaan (kuntien organisoimina) - käytännön litu-työ kuntatason litu-ryhmissä - kuntien työtä avustavan liikenneturvallisuustoimijan palvelut hankitaan koko maakuntaan yhteisesti
Seudullisten maankäytön rakennemallitöiden sekä palveluverkkoselvitysten ajantasaisena pitäminen	jatkuvaa	Kunnat	- Hml:n seudulle valmistunut rakennemallityö 2014 ja sen jatkeena seudullinen ljs, jossa tutkittu maankäytön kannalta ajankohtaisten kohdealueiden maankäyttö- ja liikenneratkaisuja. - Riihimäen kaupunkiseudun (ml. Janakkalan Tervakoski ja Hyvinkään pohjoisosa) maankäytön ja liikenteen yleissuunnittelu käynnissä, liittyy yleiskaavoitukseen, sisältää lähtökohdaksi liikennetutkimuksen ja liikennemallin laatimisen. - Forssan seudun liikennejärjestelmän nykytilasta ja kehittämisestä laadittu selvitysraportti vuonna 2011 osana Forssan seudun strategista rakennetarkastelua.	- Forssan seudun rakennetarkastelun ajantasaisuuden tarkistaminen (seurantapalaveri vuoden 2015 aikana ja tarvittaessa täsmennyksiä) - Riihimäen kaupunkiseudun (ml. Janakkalan Tervakoski ja Hyvinkään pohjoisosa) maankäytön ja liikenteen yleissuunnittelu jatkuu

Seudullisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien ajantasaistaminen ja kytkentä maan käytön suunnitteluun, ajoitus ja tarkkuustasot päätetään seutukohtaisesti	I-II Aiesop: 2014-	Keskuskau- pungit	<ul style="list-style-type: none"> - Hml:n seudulle valmistunut rakennemallityön (2014) jatkeena seudullinen ljs, jossa tutkittu maankäytön kannalta ajankohtaisten kohdealueiden maankäyttö- ja liikenne- ratkaisuja. - Riihimäen kaupunkiseudun (ml. Janakkalan Tervakoski ja Hyvinkään pohjoisosa) maankäytön ja liikenteen yleissuunnittelu käynnissä, liittyy yleiskaavoitukseen, sisältää lähtökohdaksi liikennetutkimuksen ja liikennemallin laatimisen. - Forssan seudun liikennejärjestelmän nykytilasta ja kehittämisestä laadittu selvitysraportti vuonna 2011 osana Forssan seudun strategista rakennetarkastelua. 	<p>Seudullisen liikennejärjestelmäsuunnittelun tarve ja sisältö mietitään seutukohtaisesti kullakin seudulla. Lähtökohdana on, että ljsuunnittelu on vahvasti kytketty osaksi maankäytön suunnitteluun.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hml:ssä käynnistynyt kantakaupungin yleiskaavatyö, jossa esillä merkittäviä liikennekysymyksiä - Forssan seudun rakennetarkastelun ajantasaisuuden tarkistaminen (seurantapalaveri vuoden 2015 aikana ja tarvittaessa täsmennyksiä) - Riihimäen kaupunkiseudun (ml. Janakkalan Tervakoski ja Hyvinkään pohjoisosa) maankäytön ja liikenteen yleissuunnittelu jatkuu
MALPE-osa-alueita koskevien yhteistyömallien määrittely perustettavien ryhmien toimintaan tukeutuen	I	Kunnat, liitto		Maankäyttö/liikenne-asioiden yhteensovitus tapahtuu kuntien yleiskaavatyön, seudullisen maankäyttöyhteistyön ja rakennemallien, Suomen kasvukäytävä -verkoston sekä kohde- tai aihekohtaisten selvitysten kautta
Maankäytön suunnitelmien ja palveluverkon ratkaisujen systemaattisen auditoinnin laajentaminen koko maakuntaan (viisas liikkuminen)	II	Kunnat, liitto		<ul style="list-style-type: none"> - Maankäyttösuunnitelmien vaikutustarkastelut vaaditaan ja laaditaan osana normaalia maankäytön suunnittelua, levitetään tietoa hyvistä esimerkeistä - Palveluverkoratkaisujen vaikutukset liikkumiseen ja saavutettavuuteen selvitetään ja kuvataan nykyistä järjestelmällisemmin ao. suunnittelun yhteydessä, vastuu kunta- ja seututasolla

TIE- JA KATUVERKON HOITO JA KUNTO				
Maakunnallisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Automaattisen nopeusvalvonnan lisääminen pääteillä ja -kaduilla (valtakunnallisen kehityksen tahdissa)	jatkuva	ELY, kunnat, poliisi		
Tienpidon alueurakoiden sisällön ja vuorovaikutuksen edelleen kehittäminen sekä mobiilipalvelujen käyttöönotto seuraavien kilpailutusten yhteydessä	jatkuva	ELY		
Alemman tieverkon asiakastarpeita vastaavan liikennekäytävyyden turvaaminen kehittämällä täsmäkunnossapitoa, mm. SOP-teiden uusia ja vaihtoehtoisia ylläpito- ja kunnostusmenetelmiä sekä hoidon/ylläpidon tasalaatuisuutta, vuorovaikutusta ja mobiili-informaation saatavuutta	jatkuva	ELY		Edunvalvonta riittävän rahoituksen turvaamiseksi
Tieverkon pienet rakenteen parantamis- ja päällystyskohteet ELY:n suunnitelmien mukaisesti	jatkuva	ELY		Edunvalvonta riittävän rahoituksen turvaamiseksi
Seudullisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Maankäytön kehittämiseen kytkettävät kuntien katuverkon parantamistoimenpiteet	jatkuva	Kunnat		
Yksityisteiden kunnossapidon turvaaminen (tieisännöintipalvelut, avustusperiaatteiden yhtenäistäminen sekä avustuskohteiden priorisointi)	jatkuva	Kunnat		
Kuntien kadunpityhteistyön kehittäminen	II	Kunnat		
ELY:n ja kuntien välisen kunnossapityhteistyön kehittäminen	III	ELY, kunnat		

KULJETUSKETJUJEN TOIMIVUUS, LOGISTIIKKA-KESKUKSET JA TERMINAALIT				
Maakunnallisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Rautatiekuljetuspalvelujen kehittäminen yhdessä operaattoreiden ja toimijoiden kanssa	jatkuva	Operaattorit, kunnat, liitto	Uusi kuljetusoperaattori (Fennia Rail) aloittaa liikenteen vuonna 2015	
Kansainvälisten kuljetuskäytävien kehittämiseen sekä markkinointiin osallistuminen	jatkuva	Liitto		
Hanko-Hyvinkää-liikennekäytävän kehittämisen varmistaminen	jatkuva	Liitto, kunnat, LiVi, ELY	Liikennevirasto saanut vuodelle 2015 noin 2,5 milj.€ muutamiin radan parannuskohteisiin, joita on ohjelmoitu . Sähköistystä ei näköpiirissä lähivuosina.	Kaavoituksessa muistettava varmistaa kehittämisedellytykset, mm. varaukset tasoristeysten poistolle ja sähkönsyöttöasemien sijoittelulle.
Bio- ja puuterminaaliverkoston kehittäminen laadittujen selvitysten pohjalta	I	Kunnat, ELY		
Rataverkon raakaputerminaalien (Riihimäki) ja kuormauspaikkojen kehittäminen (mm. Hämeenlinna, Humppila) valtakunnallisten linjausten mukaisesti	II	Liikennevirasto, ELY, kunnat	Raakaputerminaalikohteet priorisoitu yhteistyössä metsäteollisuuden kanssa, Humppila mukana 2. vaiheessa. Liikennevirasto ostanut Humppilan ja Hml:n lastauspaikat, Riihimäki pysyy VR:llä. Kehittämistarpeet: - Hml: kuormausraiteiden pidennys + varastoalueen laajennus n. 7000 m2 - Riihimäki: kuormausraiteiden pidennys + varastoalueen laajennus n. 9000 m2 - Humppila: kuormausraiteiden pidennys + varastoalueen laajennus n. 1000 m2	Kehittämishankkeita selvitetään hankkeittain vuosina 2016-2019. Kaikki kohteet ovat sisällä yhdyskuntarakenteessa ja kehittämismahdollisuudet niukat. Yhtäältä kehittämismahdollisuuksia ei tule hävittää muulla maankäytöllä, toisaalta on tarpeen selvittää ja ottaa huomioon alueiden mahdollinen käyttö muuhun kaupunkirakentamiseen.
Rekkaparkkien toteuttaminen taajamien läheisyyteen, yhteistyö huoltoasemien kanssa	II	Kunnat, ELY	ELY-keskus käynnistänyt selvityksen alueensa raskaan liikenteen palvelu- ym. alueista ml. vastuunjakokysymykset	Kehittämiskohteiden määrittäminen mm. ELYn selvityksen pohjalta, yhteistyöpalaveri loka-kuussa 2015
Selvitys yhdistettyjen kuljetusten terminaalin todellisesta tarpeesta (kansainväliset kuljetukset) ja sijaintipaikasta	III	Liitto		(Tarve yhtä maakuntaa laajemmalle tarkastelulle)
Seudullisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Kuljetusten kannalta keskeisten kohteiden opastuksen parantaminen	jatkuva	Kunnat, ELY		
Humppilan logistiikka-alueen vaiheittaisen toteutumisen edistäminen	jatkuva	Seudun kunnat		

Haja-asutusalueen tavarakuljetusten (ja henkilökuljetusten) yhdistelyä ja tehostamista koskevien uudentyypisten toimenpiteiden pilotointi Forssan seudulla, laajentaminen kokemusten pohjalta muille seuduille	II Aiesop: 2016	Kunnat	LVM valmistelee sähköisesti välitetyt kuljetuspalvelut -kokeilulakia ja sen puitteissa erilaisia alueellisia kokeiluja. Kanta-Häme on kiinnostunut osallistumaan kokeiluun yhdessä Pirkanmaan ja HHT-vyöhykkeen kanssa. Mukana voivat olla sekä henkilökuljetukset että erilaiset pientavarakuljetukset .	Tässä vaiheessa ei käynnistetä erillisiä kokeiluja.

JOUKKOLIIKENNE, HENKILÖKULJETUKSET JA MATKAKETJUJEN SUJUVUUS				
Maakunnallisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Valtatien 3 suuntaisen reittiliikenteen ja sen matkaketjujen kehittämisen koko HHT-käytävällä	jatkuva	Kunnat, liitto, ELY, liikennöitsijät	Linja-autojen kaukoliikenne avautuu asteittain vapaaseen, markkinaehtoiseen kilpailuun 2019 päättyvän siirtymäajan aikana. Vapaassa kilpailussa liikennetarjonta on liikennöitsijöiden vastuulla.	
Työasiamatkoja palvelevien vaihdottomien ja nopeiden joukkoliikennedyhteyksien varmistaminen Helsinki-Vantaan ja Tampereen lentoasemille, linja-autoliikenteen sekä Kehäradan junaliikenteen ja Länsimetron vaihtoyhteyksien kehittäminen	jatkuva	ELY, HSL, liikennöitsijät	Linja-autojen kaukoliikenne avautuu asteittain vapaaseen, markkinaehtoiseen kilpailuun 2019 päättyvän siirtymäajan aikana. Vapaassa kilpailussa liikennetarjonta on liikennöitsijöiden vastuulla. Kehäradan liikennöinti ja samalla vaihdollinen junayhteys pääradalta lentoasemalle alkaa kesällä 2015.	
Forssa-Turku- ja Forssa-Tampere-joukkoliikennevuorojen turvaaminen	jatkuva	Liikennöitsijät	Linja-autojen kaukoliikenne avautuu asteittain vapaaseen, markkinaehtoiseen kilpailuun 2019 päättyvän siirtymäajan aikana. Vapaassa kilpailussa liikennetarjonta on liikennöitsijöiden vastuulla.	
Kanta-Hämeen liityntäpysäköinnin ja vaihtopysäkkien kehittämissuunnitelman määrittäminen sekä tämän jälkeen suunnitelmavalmiuden systemaattinen parantaminen	I	Liitto	<ul style="list-style-type: none"> - Kehittämissuunnitelmia laadittu yhteysväleille (vt 3, vt 9) - Rautateiden osalta kehittämistarpeita mietitty koko maan tasolla mm. henkilöliikennepaikkojen kehittämissuunnitelmassa (valmistuu 2015) - 2014 valmistui pysäkkiasioita linjaava Valtakunnallinen pysäkkiselvitys – pysäkkiverkot ja pysäkkien palvelutasoa (Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 43/2014) 	Kehittämissuunnitelman laatiminen
Juna- ja linja-autoliikenteen lipputuotteiden yhteiskäyttöisyyden kehittäminen (mukaan lukien HSL-alue)	II	Liikennevirasto, toimivaltaiset viranomaiset, VR, HHT-verkosto	<ul style="list-style-type: none"> - Ongelmina mm. lippujärjestelmien yhteensopivuuden jäykkyys sekä tuottajien välinen clearing. Tampereen seudulla pilottina toteutettu paperinen pilotti, älysovellus kallos. Tavoitteena on lipputuotteiden yhteiskäyttöinen ratkaisu vuonna 2016. - Yhteiskäyttöisyyttä tutkitaan tk-projektissa vuoden 2015 aikana (Liikennevirasto) 	Hämeenlinnan seudulla siirrytään valtakunnallisen yhteiskäyttöisyyden mahdollistavan Wälttilippu- ja taksajärjestelmän käyttöön vuonna 2016. Riihimäki ei toistaiseksi ole ottamassa Wälttia käyttöön. Tampereen seutu ottaa Wältin käyttöön mahdollisesti v. 2017. Tavoitteena on, että HSL-alueen järjestelmällä tulee olemaan yhteiskäyttömahdollisuus Wältin kanssa..

Joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten yhteisinformaation kehittäminen ja kokoaminen yhteen palveluun (matka.fi)	II	Liikennevirasto (järjestelmä), kunnat, ELY ja liikenneoitsijat (sisältö)	<ul style="list-style-type: none"> - Avoin reittiopas -kehitystyö on käynnissä Liikenneviraston ja Helsingin Seudun Liikenteen (HSL) yhteistyöprojektina (www.digitransit.fi). Ensimmäisiä tuloksia saadaan 2015, tuotantoonsiirto vuoden 2016 loppuun mennessä. Liikennevirasto on sitoutunut avoimen reittioppaan tuotantokäyttöön. - Joukkoliikenteen matkustajainformaation koontipalvelusta esiselvitys käynnissä (Liikennevirasto), valmistuu lokakuussa 2015. Esiselvityksen tuloksena saadaan kehittämissuunnitelma ja aikataulu vuosille 2016 - 2020, joiden puitteissa varsinaiset kehittämisprojektit tehdään. 	
Pääradan lähijunaliikenteen vuorotarjonnan parantaminen pääradan kapasiteetin nostamisen jälkeen; mahdollisten uusien asemien ja seisakkeiden käyttöönotto maankäytön kehittymisen tahdissa (Monni, Harviala)	III	LVM, LiVi, kunnat, liikenneoitsijat	Kerava - Riihimäki lähijunaliikenteen esiselvitys on nut: http://www2.liikennevirasto.fi/julkaisut/pdf8/lr_2015_lahiliikenteen_uudet_web.pdf	
Seudullisen liikennejärjestelmätöyön tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Joukkoliikenteen seudullisten palvelutasosuunnitelmien ylläpito ja toteuttaminen	jatkuva	ELY, Hml:n seudun ja R:mäen toimivaltaiset viranomaiset, kunnat	Nykyiset palvelutasotavoitteet vuoteen 2016 saakka, uusien palvelutasotavoitteiden laatimista valmistellaan (mm. Liikenneviraston ohjeistus tulossa)	Uusien palvelutasotavoitteiden määrittäminen 2016 (toimivaltaiset viranomaiset), tavoitteiden käsittely tai evästyksset myös maakunnallisessa liikennejärjestelmätyöryhmässä
Paikallisliikennesuunnitelmien toteuttaminen (maankäytön kehittämiseen kytkettävä vuorojen selkeyttäminen ja nopeuttaminen, informaation ja tiedottamisen parantaminen)	jatkuva	Hml, R:mäki ja Hyvinkää		
Seudullisten joukkoliikenne- ja henkilökuljetuskoordinaattorien nimeäminen ja toiminnan käynnistäminen	I Aiesop: 2015-	Kunnat	Tällä hetkellä joukkoliikennekoordinaattori on Hämeenlinna seudulla (toimivalta-alueella)	
Avoimen joukkoliikenteen ja kuntien henkilökuljetusten seudullisen kokonaissuunnittelun ja -hankinnan käynnistäminen, eri hallintokuntien kuljetusten yhdistäminen	I Aiesop: 2015-	Kunnat, ELY		Riihimäellä aloittaa lokakuussa 2015 liikenteen tekniikan asiantuntija, jonka tehtävänä kaupungin henkilöliikenteen koordinointi
Avointen asiointi- ja palveluliikenteiden käynnistäminen	I	Kunnat		
Yhteisöllisten joukkoliikenneratkaisujen (mm. kyläbussi, kimppakyyti) pilotointi ja laajentaminen muihin kuntiin	I Aiesop: 2015	Kunnat		

Avoimen joukkoliikenteen sekä kuntien henkilökuljetusten seudullisten kokonaissuunnitelmien laatiminen sekä hankintaorganisaatiomallien kehittäminen	I	Keskuskau- pungit, ELY, kunnat		Edistämistä seudullisilla henkilöliikenne- työryhmillä
Toimeenpanosuunnitelma kuntakeskusten ja haja-asutusalueiden kuljetusten yhdistämisen käynnistämisestä Forssan seudulla, pilotointi	II	Forssa, liitto	LVM valmistelee sähköisesti välitetyt kuljetuspalvelut -kokeilulakia ja sen puitteissa erilaisia alueellisia kokeiluja. Kanta-Häme on kiinnostunut osallistumaan kokeiluun yhdessä Pirkanmaan ja HHT-vyöhykkeen kanssa. Mukana voivat olla sekä henkilökuljetukset että erilaiset pientavarakuljetukset .	Tässä vaiheessa ei käynnistetä erillisiä kokeiluja.
Turenki-Hämeenlinna-Parola- sekä Loppi-Riihimäki-Oitti-joukkoliikenteen laatukäytävien toteuttaminen	II	Kunnat, ELY		

VIISAS LIIKKUMINEN				
Seudullisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Valtakunnallisten hankehakujen ym. rahoituksen hyödyntäminen viisaan liikkumisen toimenpiteiden toteuttamisessa	jatkuva	Kunnat	Riihimäki/liikunta saanut LiVin Kävelyn ja pyöräilyn T&K-rahaa vuodelle 2015 (Kevyesti kulkien – Riihimäen kaupungin kävelyn ja pyöräilyn edistämisen hanke) Hml saanut liikkumisen ohjauksen valtion-apua vuodelle 2015 ("Pyöräilyn lisääminen osallistamalla kuntalaisia sekä tuottamalla tietoa pyöräilystrategiatyön tueksi")	Rahoitusta saaneiden hankkeiden toteuttaminen sekä tiedon ja kokemusten levittäminen mm. Ij-työryhmän kautta Valmistautuminen tuleviin hankehakuihin
Pienten liikenneturvallisuus- ja esteettömyystoimenpiteiden systemaattinen toteuttaminen kunta- ja seutukohtaisten liikenneturvallisuussuunnitelmien mukaisesti, koulureittien ja koulujen ympäristöjen, kevyen liikenteen laatuikäytävien sekä palvelujen ja työpaikka-alueiden saavutettavuuden priorisointi toimenpiteiden kohdentamisessa	jatkuva	Kunnat, ELY	ELY toteuttaa määrärahojen puitteissa. Turengissa pilotoitiin 2014 suojatieparannuksia useamassa kohteessa. Mukana oli Trafin ja Liikenneviraston T&K rahaa. Käytännössä Turengissa käytettiin ELYn kaikki vuoden 2014 pikkulitu-rahast.	
Kävelykeskustasuunnitelmien toteuttaminen, kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden kehittäminen keskustoissa ml. keskustojen pyöräparkit	jatkuva	Kunnat		
Viisaan liikkumisen toiminnan toteuttaminen ja konkretisoiminen kuntatasolle ja eri hallintokuntiin sekä eri järjestöihin ja työpaikoille	I Aiesop: 2015-	Kunnat, ELY	Tällä hetkellä kunnissa tehtävän liikenneturvallisuustyön rinnalla toteutetaan viisaan liikkumisen toimia, lähinnä kuitenkin vain esim. kampanjaviikkoihin osallistumista (Pyöräilyviikko, Liikkujan viikko)	Viisas liikkuminen joiltain osin mukana liikenneturvallisuustoimija-työssä (Forssan seutu ja Riihimäki-Hausjärvi-Loppi alue)
Pyöräilyn ympärivuotisten laatuikäytävien määrittäminen (sekä jatkossa merkitseminen yleiskaavoihin)	I	Kunnat, ELY	Tehty Riihimäen seudulla	- Riihimäen kaupunkiseudun laatuikäytävien määrittäminen tarkistetaan yleiskaavan ja liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteydessä - Hämeenlinnaan kaupunkiseudulle on käynnistynyt pääpyöräilyverkon selvitys
Kevyen liikenteen (pyöräilyn) laatuikäytävien priorisointi väylien kehittämisessä sekä ympärivuotisessa hoidossa ja ylläpidossa	I Aiesop: 2015-	Kunnat, ELY	(Aiesopimuksessa vain hoidon ja ylläpidon priorisointi)	
Viisaan liikkumisen edistämiseen kytkettävän liikennekasvatustyön kehittäminen ja ulottaminen uusiin toimijoihin	I	Kunnat, ELY	On liikenneturvallisuustoimijatyön tehtävänkuvassa Forssan seudulla ja Hausjärvi-Hyvinkää- Loppi alueella. ELY rahoittaa seudullisen yhteistyön osuuden. Toimijatyön sopimus päättyy 2015.	Sinun valintasi vaikuttaa – liikenteessäkin -slogan käytössä tämän ja tulevien vuosien liikenneturvallisuustyössä Kanta- ja Päijät-Hämeessä. Työtä kohdistetaan erityisesti ikäryhmään 7- 24 vuotiaat.
Seurojen ja järjestöjen kytkeminen mukaan viisaan liikkumisen edistämiseen	I	Kunnat		

Kuntien henkilöstön sekä muiden suurten työpaikkojen liikkumisenohjaustoimenpiteiden käynnistäminen, mm. kuntien työntekijöiden liikkumisen optimointiselvitys kahdessa pilottikunnassa	II	Kunnat		
Kuntakohtaiset selvitykset lähipalvelujen ja suurimpien työpaikka-alueiden saavutettavuudesta kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä	II	Kunnat		
Liikenneturvallisuussuunnitteluun liittyvät kuntien omana työnä tehtävät selvitykset: Keskeisten koulureittien, jättöliikenteen sekä koulujen ympäristöjen systemaattiset vaaranpaikkakartoitukset sekä keskustojen esteettömyyskartoitukset	II	Kunnat		
Keskustojen esteettömyyskartoitusten toimenpiteiden systemaattinen toteuttaminen	II	Kunnat		

PÄÄLIIKENNEYHTEYDET JA VALTAKUNNAN TASOLLA EDISTETTÄVÄT TOIMET				
Maakunnallisen liikennejärjestelmätöiden tehtävät	Ajoitus	Vastuu	Tilanne	Tehtävät 2015-16
Valtakunnallisesti merkittävimpien kehittämistoimenpiteiden suunniteluvalmiuden parantaminen	Aiesop: 2014-		Kohteet ja tilanne kuvattu alla olevilla riveillä	Tehtävät kuvattu alla olevilla riveillä
Väyläpidon rahoitus				
Valtakunnallinen vaikuttaminen nykyisen infran kunnan sekä hoidon ja ylläpidon turvaamiseksi tarvittavan rahoituksen nostoon (ml. raskaan liikenteen mitta- ja massamuutosten aiheuttamat korjaustarpeet)	jatkuva	Liitto, ELY, kunnat		Edunvalvonta
Päätieverkon nykyisen hoidon ja ylläpidon tason säilyttäminen	jatkuva	ELY, Liikennevirasto		Edunvalvonta
HHT-vyöhyke: päärata, valtatie 3 ja rinnakkaistiet				
Helsinki-Hämeenlinna-Tampere-vyöhykkeen maankäytön ja liikennejärjestelmän yhteenkytkeminen (mahdollinen liikennejärjestelmän palvelutasoa aikaisempia pelkkiä infrahankkeita monipuolisemmin parantava pilotti uudentyypisistä hankkeista) <ul style="list-style-type: none"> o mm. maankäyttöä palvelevien uusien eritasoliittymien toteuttamismahdollisuudet suhteessa valtatie 3 palvelutasoon ja tienpidon rahoituspuutteisiin, kehityskäytävän liityntäliikenteen ja liityntäpysäköinnin kehittäminen, älyliikenteen mahdollisuudet, kytkeä kaupunkiseutujen ja HHT-vyöhykkeen mahdollisiin kasvusoikiin 	Aiesop.	Liitot, Suomen kasvukäytäväverkosto, ELY	Liitot sekä Suomen kasvukäytävä -verkosto ja -hanke koordinoivat kehittämistoimia	Koko vyöhykkeen kattavan kasvusoikiuksen valmistelu ja solmiminen Edunvalvonta ja tarvittavien selvitysten käynnistäminen ja laatiminen
Pääradan ja valtatie 3 liityntäpysäköinnin ja -liikenteen kehittäminen	jatkuva Aiesop: 2015-	ELY, kunnat, LiVi, liikenneoitsijat, liitto	<ul style="list-style-type: none"> - Radan liityntäpysäköinnin osalta kustannus- ja vastuujakomalli välillä Pasila-Riihimäki: valtio max. 30-50 %, kunta ja muut loput. Kuntien keskinäisen vastuunjakomallin osalta uutta periaatetta pilotoidaan parhaillaan (Järvenpää), ko. periaatteen jälkeen laajennettavissa muuallekin. - Vt 3: Viralan liittymän pysäkkien rakentamisesta ELYllä olemassa esisuunnitelma, ongelmana samaan aikaan toteutettavien pohjavesisuojausten kalleus 	<ul style="list-style-type: none"> - Viralan pysäkkien esisuunnitelman tarkistaminen ja tiesuunnitelman laatiminen, tiesuunnitelma käynnistyy 2015 - Moreeni-Virala-alueen toiminnallisuuden sekä liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyjen ym. selvittäminen kuntien yhteistyönä
Hämeenlinnan jaetun matkakeskuksen liityntäpysäköintiratkaisujen kehittäminen osana asema-alueen kokonaiskehittämistä (ensin arkkitehtikilpailu)	II	Hml	Engelinrannan ja linja-autoaseman alueen kehittäminen ja kaavoitus käynnissä Varikonniemen arkkitehtikilpailu 2014, asemakaavoitus alkamassa	Linja-autoaseman/Engelinrannan ja rautatieaseman/Varikonniemen alueiden asemakaavoitus ml. pysäköintiratkaisut (huom! myös pyöräpysäköintiä tarpeen lisätä ja parantaa tasoa)

Vt 3 Arolammin, Merven ja Moreenin eritasoliittymät, aluevaraus- ja tiesuunnitelmat tarkempaa kaavoitusta varten	I-II	Kunnat ELY	Arolammin etl:n toteutus käynnissä, rahoitus selvä Viralan liittymän pysäkkien rakentamisesta ELYllä olemassa esisuunnitelma, ongelmana samaan aikaan toteutettavien pohjavesisuojausten kalleus	Moreeni-Virala-kokonaisuuden maankäytön ja liikenteen toteuttamisselvitys (vastuu kunnat), aiheena mm. - toteuttamisen vaiheistus - Viralan eritasoliittymän pysäkki- ja liityntä-pysäköintisuunnitelman tarkistaminen (tiesuunnitelma käynnistyy 2015) - rekkaparkin sijoittuminen ja toteuttaminen Merven alueen liikenneselvityksen käynnistäminen kaavoitukseen liittyen (vastuu kunnat)
Mt 130, kehittämisselvitys maankäytön kehittämistä varten	II	ELY, kunnat, liitto		Moreeni-Virala-kokonaisuus käsittää myös maantien 130 ao. kohdassa, tiealueen käyttö ja kehittäminen sisältyvät vireillä olevaan Rastila-Rastikangas osayleiskaavatyöhön.
Helsinki-Riihimäki-rataosan kapasiteetin lisääminen, 2.vaihe	II Aiesop.	Liikennevirasto, liitto	Hankkeen 2. vaiheen yleissuunnittelu valmistuu marraskuussa 2015 ja ratasuunnittelu alkaa vuoden 2015 lopulla	Toisen vaiheen toteuttamisen edistäminen ja edunvalvonta
Päädadan välin Riihimäki-Hämeenlinna-Tampere tilanvaraus selvitys (maankäytön suunnittelua varten)	II-III Aiesop.	Liitto, Liikennevirasto		Suunnittelutarpeen määrittäminen 2015, liitto ja kunnat valmistelevat suunnitteluesityksen
Helsinki-Forssa-Pori-vyöhyke: valtatie 2				
Valtatie 2 Helsinki-Forssa-Pori palvelutason parantaminen vaiheittain o käyttöön infrastruktuurin parantamista laajempi keinovalikoima, ensi vaiheessa toimenpiteiden määrittely Ij-tason kehittämisselvityksessä, sen pohjalta suunnitelmavalmiuden parantaminen	Aiesop.	ELYt, liitto	Tiesuunnitelman mukaisista toimenpiteistä osa toteutettu, toteuttamatta vielä noin 12 milj.euron toimenpiteet	Tiesuunnitelman mukaisten vielä toteuttamattomien toimenpiteiden edistäminen
Helsinki-Forssa-Pori-liikennekäytävän Ij-tason kehittämisselvitys	II	Liitot, ELYt, LiVi	Eri maakuntien ja valtion toimesta laadittu eritasoisia selvityksiä mm. Porin junayhteyksien nopeuttamisesta, uusista ratayhteyksistä ja valtatie tavoitetilasta. Liittojen ja ELY-keskusten toimesta on valmisteltu Pori-Helsinki-yhteysvälin palvelutaso/kehittämisselvityksen tehtävämäärittely ja tehty Liikennevirastolle esitys sen sisällyttämisestä suunnitteluohjelmaan 2016-2017.	Pori – Forssa – Hki yhteysvälin palvelutasoselvityksen laatiminen sisältyy LiVi:n suunnitteluohjelmaluonnokseen vuosille 2016 ja 2017
Turku-Forssa-Hämeenlinna/Riihimäki-Lahti-vyöhyke: Valtatie 10 ja kantatie 54 sekä Turku-Toijala ja Riihimäki-Lahti-radat				
Riihimäen kolmioraide	ei Ijs-tmp	Liikennevirasto	Rakentaminen käynnistyy vuonna 2015	

Vt 10/12 ja kt 54 lj-tasoiset kehittämiselvitykset, vertailu ja roolien määrittäminen	I Aiesop.	ELY	Lj-tasoinen selvitys tehty. Siinä esitetty kt 54:n kehittämistä valtatie- ja katu- ja rautatie- ja maankäytön kriteereinä ja vt 10 luokan laskua Hml:n kaupunkialueella, mikä helpottaisi sekä liikennettä että maankäyttöä palvelevien kohtuuhintaisten liikennejärjestelyjen toteuttamista. ELY lähettänyt selvityksen Liikennevirastolle kommentoitavaksi.	Teiden toiminnallisen luokituksen muutosten käsittelyn eteenpäin vieminen ja kannanotot eri vaihtoehtoihin. Liiton ja seutujen yhteispalaveri aiheesta sovittu kevääksi 2015.
Valtatien 10 järjestelyt Hämeenlinnan kohdalla välillä Hattelmala (vt 3) – Eteläinen, 1. vaihe o avainasemassa maankäyttö sekä liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyt, jatkotoimina vt 10/12 ja kt 54 koskevan lj-tasoinen kehittämiselvitys ja sen perusteella liikenteen ja maankäytön suunnittelun yhteensovittaminen ja tarkempi tiesuunnittelu	I Aiesop.	ELY, Hämeenlinna		Toimenpiteiden priorisointi ja täsmentäminen, "toimintaohjelman" tekeminen vt 10:n osalta Hml:n kohdalla
Kantatien 54 täsmähoidon kehittäminen	I Aiesop: 2015	ELY	Täsmähoitokohteet määritetty	
Kantatien 54 palvelutason parantaminen välillä Loppi–Riihimäki–Oitti o tavoitteena maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen, kuljetusten häiriöttömyys ja liikenneturvallisuus, ensimmäisenä vaiheena vt 10/12 ja kt 54 koskevan lj-tasoinen kehittämiselvitys	Aiesop.	ELY, kunnat		
Valtatien 2 ja valtatie 10 keskeisten linja-autopysäkkien liityntäpysäköinnin kehittäminen	III	ELY, kunnat		